Wat begrijpen patiënten van hun eigen medische informatie die ze kunnen inkijken?

Haio: VERBEKE Emma , U.G.
Promotor: Schrans Diego , U.G.
Praktijkopleider: Beerlandt Inge , Beke Emilie , FLAMANG Laure , VAGANEE Betsy , VAN BELLE Jan

Context: Patiënten krijgen steeds meer mogelijkheden om via patiëntenportalen hun eigen medische informatie in te kijken. Dit gaat gepaard met heel wat mogelijkheden, maar ook met nieuwe uitdagingen. Het patiëntenportaal moet toelaten om medische gegevens op een voor de patiënt verstaanbare manier weer te geven om zo de eigen gezondheid actief mee te kunnen opvolgen.

Onderzoeksvraag: Wie is de patiënt? Wat is hun kennis en gebruik wat betreft patiëntenportalen? Herkent de patiënt zichzelf in zijn Sumehr (Summarized Electronic Health Record) of gezondheidssamenvatting? Wat begrijpen patiënten van hun eigen medische informatie?

Methode: Er werd een kwantitatief onderzoek uitgevoerd door middel van een vragenlijst. Deze werden bij het secretariaat en in de wachtzaal van de opleidingspraktijk verspreid en konden anoniem ingevuld worden. Voor de visualisatie van de data werd gebruik gemaakt van Excel en Power BI. Hiernaast werd kwalitatief onderzoek uitgevoerd via diepte-interviews. Tijdens het interview werden de Sumehr en een consultatie- of hospitalisatieverslag van de patiënt besproken. De geïnterviewden werden geselecteerd op basis van verschillende leeftijdscategorieën en opleidingsniveaus. De interviews werden als geluidsfragment opgenomen, getranscribeerd in Word en verwerkt via Nvivo.

Resultaten: 108 personen vulden de vragenlijst in, 107 vragenlijsten werden weerhouden. De kennis over het bestaan van patiëntenportalen blijkt hoog te zijn. Het effectieve gebruik ervan is lager. Er zijn nog steeds problemen op vlak van toegankelijkheid en gebruiksvriendelijkheid. De bekendste portalen onder patiënten zijn My Nexuzhealth en Mijn Gezondheid. Patiëntenportalen worden het meest gebruikt voor het opvragen van resultaten van technische onderzoeken. Momenteel bestaan er nog te veel verschillende patiëntenportalen, waardoor informatie niet efficiënt kan worden teruggevonden. Het tweede deel van het onderzoek bestaat uit 5 diepte-interviews. De Sumehr is nog onvoldoende gekend. De meeste problemen doen zich voor met vaccinatieregistraties, medicatieschema’s en de implementatie van wilsbeschikkingen en orgaandonatieregistraties in het medisch dossier. Uit de interviews blijkt dat het voor patiënten niet gemakkelijk is om medische verslagen te interpreteren. De oudere en minder geschoolde populatie kent het meest problemen bij het begrijpen van de eigen medische informatie. De huisarts blijft voor hen de belangrijkste informatiebron. Voor de jongere populatie is het belangrijker om de medische verslagen te kunnen begrijpen. Een verstaanbare samenvatting of verduidelijking van de medische termen en afkortingen zou hierbij kunnen helpen.

Conclusie: De meerderheid ziet de mogelijkheid om de eigen gezondheid actief in eigen handen te nemen en deze zelf mee te gaan opvolgen als een meerwaarde. De grootste uitdaging is om de medische informatie verstaanbaar te maken voor de hele bevolking. Ondanks deze evolutie primeert de arts-patiëntcommunicatie duidelijk nog steeds en zal de huisarts als centraal aanspreekpunt blijven fungeren.